

Уряд схвалив Концепцію Державної цільової програми розвитку дослідницьких інфраструктур в Україні на період до 2026 року

Для створення необхідних організаційних, правових та фінансових передумов для розвитку системи дослідницьких інфраструктур в Україні, підвищення їхньої конкурентоспроможності, а також розвитку наукової та інноваційної сфери в частині доступу вчених до передових дослідницьких інфраструктур в ЄС Уряд схвалив Концепцію Державної цільової програми розвитку дослідницьких інфраструктур в Україні на період до 2026 року.

Відповідне розпорядження КМУ ухвалено 14 квітня 2021 року.

На основі аналізу причин виникнення проблеми незадовільного стану дослідницької інфраструктури, що унеможлиблює розвиток сфер наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності, документом визначено шляхи її вирішення.

Зокрема, здійснення комплексу заходів щодо відновлення та розбудови системи дослідницьких інфраструктур та вироблення механізму консолідації зусиль центральних органів виконавчої влади, Національної академії наук, національних галузевих академій наук та міжнародних організацій, що надають міжнародну технічну допомогу для відновлення та розбудови системи дослідницьких інфраструктур України.

Основними завданнями програми будуть:

- інвентаризація та систематизація дослідницьких інфраструктур;
- оцінка їх сумісності з європейськими дослідницькими інфраструктурами;
- надання пріоритетного фінансування для їх подальшого розвитку та узгодженість програми з дорожньою картою розвитку європейських дослідницьких інфраструктур, затвердженою Європейським стратегічним форумом дослідницьких інфраструктур.

Належний стан дослідницьких інфраструктур забезпечить:

- проведення вченими фундаментальних та прикладних наукових досліджень на високому рівні;
- мобілізацію та концентрацію ресурсів для розвитку зазначених інфраструктур, координацію дій органів влади;
- ефективне використання існуючих та запровадження нових фінансових інструментів;
- інтеграцію до європейських і світових дослідницьких інфраструктур на основі раціонального використання наукового обладнання та зупинення процесу відтоку науковців за кордон.

Організаційним механізмом, спрямованим на досягнення мети програми, є утворення Організаційного комітету з питань розвитку дослідницьких інфраструктур (комітет).

Виконання програми передбачається протягом 2021-2026 років. На першому (підготовчому) етапі (2021-2022 роки) виконання програми планується розроблення положення та порядку створення, впровадження, модернізації та експлуатації дослідницьких інфраструктур; утворення комітету; створення інструментів фінансової підтримки участі дослідницьких інфраструктур в міжнародних об'єднаннях дослідницьких інфраструктур.

На другому етапі (2022-2026 роки) передбачається створення та забезпечення діяльності різних організаційно-правових форм дослідницьких інфраструктур.

Очікуваними результатами виконання програми є:

- створення та функціонування щонайменше 50-ти центрів колективного користування обладнанням, дев'яти державних ключових лабораторій, трьох національних наукових центрів;
- створення і впровадження системи взаємодії між наявними та новими українськими е-інфраструктурами з урахуванням сучасних практик Європейського дослідницького простору;
- створення умов для запровадження в Україні нових дослідницьких інфраструктур європейського рівня;
- отримання вченими та суб'єктами інноваційної діяльності доступу до конкурентоспроможної дослідницької інфраструктури та вмотивованість займатися науковою та науково-технічною діяльністю на високому рівні, що дасть можливість зупинити процес відтоку наукового потенціалу як людського ресурсу за кордон.

Після закінчення виконання програми передбачається досягти довгострокових результатів, а саме:

- забезпечення сталого соціально-економічного розвитку держави та розвитку науки;
- сприяння науково-технічному співробітництву шляхом обміну науково-технічною інформацією, обміну вченими і технічними спеціалістами;
- забезпечення розвитку сучасної матеріально-технічної бази та дослідницької інфраструктури наукових установ та закладів вищої освіти;
- забезпечення наукової співпраці з іноземними закладами освіти, науковими установами, інтеграції у європейський та світовий дослідницький простір.

Розпорядження КМУ розроблено з метою виконання другого підпункту пункту 2 Указу Президента України від 3 червня 2020 р. №210 «Про вдосконалення вищої освіти в Україні» та кроку 598 Плану пріоритетних дій Уряду на 2021 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. №276-р.